

Irena Zielińska – wizytator Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy

Sprawozdanie z wizyty studyjnej do Walii (29.09-06.10.2013r.)

Szkoła w trudnym środowisku - wsparcie dla rodzin i dzieci w skutecznym uczeniu się oraz przedstawienie rekomendacji dla polskiego systemu.

Celem wizyty było poznanie walijskiego systemu edukacji i nadzoru pedagogicznego oraz porównanie go z systemem obowiązującym w Polsce. W ramach wizyty odbyły się spotkania z przedstawicielami władz lokalnych oraz walijskiego nadzoru pedagogicznego, dyrektorami szkół podstawowych i średnich, przedstawicielem Uniwersytetu w Swansea oraz pracownikami instytucji współpracującej z walijską oświatą (Regionalne Partnerstwo Nauki (RLP)). Naszym opiekunem ze strony walijskiej była Sharon Pruski - koordynator systemowy rady gminy w okręgu Neath Port Talbot.

W czasie wizyty odwiedziliśmy następujące szkoły oraz instytucje:

1. Szkoła średnia – Dwr Y Felin Comprehensive School (Neath Port Talbot),
2. Szkoła podstawowa – Maes Y Morfa Primary (Llanelli),
3. Szkoła katolicka – St Mary's School (Cardiff),
4. Szkoła średnia – Newport High School (Newport).
5. Metropolitan University (Swansea),
6. Regionalnego Partnerstwa dla Ucznia się (Regional Learning Partnership w Llanelli),
7. Baglan Education & Training Centre (Port Talbot),
8. ESTYN, czyli Jej Wysokości Inspektorat Edukacji i Przygotowań w Walii (Cardiff).

W czasie wizyty próbowałam sobie odpowiedzieć na pytanie: w jaki sposób wspierane są szkoły funkcjonujące

w trudnym środowisku? Jedną ze szkół, w której uczą się dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, jest szkoła podstawowa Maes Y Morfa Primary w Llanelli, prowadzona przez Joe Cudd'a. Hasło przewodnie dyrektora brzmi: „Nie ma większej nierówności, niż równe traktowanie nierównych ludzi...”. Szkoła podstawowa działa jako jeden z 10 najuboższych oddziałów w Walii i objęta jest kryterium walijskiego wskaźnika deprivacji. W związku z ubóstwem rodziców, ponad 50 % uczniów kwalifikuje się do otrzymywania darmowych posiłków w szkole (średni wskaźnik w Walii wynosi 18,8 %), licznymi dysfunkcjami uczniów oraz pochodzeniem z rodzin imigrantów, już na starcie uczniowie ci wymagają systemowego programu wsparcia. Na uwagę zasługuje nowatorskie podejście do

PROGRAM WZMOCNIENIA EFEKTYWNOŚCI SYSTEMU NADZORU PEDAGOGICZNEGO I OCENY JAKOŚCI PRACY SZKOŁY ETAP III

Projekt realizowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji w partnerstwie z Uniwersytetem Jagiellońskim i Erą Ewaluacji Sp. z o.o. w ramach III Priorytetu Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 3.1 współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego

współpracy z rodzicami w celu wypracowania skutecznego uczenia się u dziecka. W szkole wprowadzono Program nauki rodzinnej „The Family Learning Signature”, polegający na zwiększaniu zaangażowania rodziny w proces nauczania z wykorzystaniem opracowanego modelu współpracy – Program Nauki Rodzinnej. Program nauki rodzinnej realizowany przez szkołę zawiera analizy i prognozy związane ze zdolnościami uczenia się, w oparciu o które opracowuje się wraz z rodzicami model współpracy. Ponadto można było zauważyć, że szkoła dostosowuje się do potrzeb i możliwości rozwojowych każdego ucznia (pełna indywidualizacja procesu uczenia i nauczania), współpracuje się z każdym dzieckiem i jego rodziną. Bardzo ważną sprawą jest funkcjonowanie w klasie obok nauczyciela również asystenta nauczyciela oraz organizowana na terenie szkoły współpraca pracownika pomocy społecznej wraz z całym rodzinami.

Samorząd lokalny ze szkół walijskich zbiera dane dotyczące wpływu ubóstwa, stanu deprivacji na kształcenie i w oparciu o te dane szkoły otrzymują granty. Z reguły szkoły pracujące w trudnym środowisku dostają wyższe granty. Jednym z najważniejszych wskaźników, wpływających na wysokość grantu, jest liczba korzystających z darmowych obiadów w szkole. Szkoły walijskie porównywane są w ramach tzw. rodzin szkół, które działają w podobnych warunkach środowiskowych (zbliżona liczba uczniów korzystających z darmowych obiadów, podobna liczba uczniów z rodzin imigrantów, bezrobotnych itp.). Obok wsparcia finansowego dla szkół pracujących w trudnym środowisku funkcjonuje system wsparcia i interwencji, opracowany przez departament, a oparty na pracy liderów systemowych, którymi głównie są dyrektorzy najlepszych szkół w regionie. W szkołach walijskich kładzie się ogromny nacisk na dzielenie się dobrymi praktykami.